

The first part of the paper discusses the importance of understanding the cultural context of the research. It highlights the need for researchers to be sensitive to the values and beliefs of the communities they are studying. This is particularly important in the field of education, where cultural differences can significantly impact learning outcomes. The author argues that a one-size-fits-all approach to education is not only ineffective but also disrespectful to the diverse cultures of our world.

In the second part, the author explores the challenges of conducting research in non-Western contexts. One major challenge is the lack of standardized research methods that are applicable across different cultures. What works in one cultural setting may not work in another. The author provides examples of how researchers have adapted their methods to better fit the needs of their study populations. For instance, some researchers have found that using local languages and involving community members in the research process can lead to more accurate and meaningful results.

The third part of the paper focuses on the ethical considerations of cross-cultural research. It emphasizes the importance of obtaining informed consent from participants, especially in communities where there may be a power imbalance between researchers and the community. The author also discusses the potential for research to be used in ways that could harm the community, and argues that researchers have a responsibility to ensure that their work is for the benefit of the community.

Finally, the author concludes by calling for a more collaborative and respectful approach to cross-cultural research. They argue that researchers should work with community members as partners, rather than as subjects. This approach not only leads to better research outcomes but also helps to build trust and understanding between different cultures.

SEMİH ÖZTÜRK • Telaş Bandosu

SEMİH ÖZTÜRK 1989'da Giresun'da doğdu. Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü mezunu. İlk kitabı *Önce Dağlar Kar Tutacak*, 2018 Yaşar Nabi Nayır Öykü Ödülü'ne değer görüldü ve aynı yıl Varlık Yayınları tarafından yayımlandı. Kedisi Palto ile İstanbul'da yaşıyor ve özel bir reklam ajansında metin yazarlığı yapıyor.

İletişim Yayınları 3150 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 557

ISBN-13: 978-975-05-3301-3

© 2022 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2022, İstanbul

EDİTÖR Emre Bayın

KAPAK ve KAPAK İLLÜSTRASYONU Seda Mit

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Berkay Üzüm

BASKI Ayhan Matbaası • SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CİLT Güven Mücellit • SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları • SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

SEMİH ÖZTÜRK

Telaş Bandosu

*Beni hayatına insanı olarak kabul eden
sevgili dostum Palto'ya...*

Olayları oldukları gibi görmenin verdiği sarhoşlukla, dertlere, çaresizliklere, insanın karanlık nasibine bir deva, bir çare bulmayı unutmuştuk. Bizden sonra geleceklere mesajımız bu kadar kalmıştı. Çivili sandıkları sonradan açacaklar bizi bağışlasınlar.

– FİKRET ÜRGÜP, *Çivili Sandıklar*

İÇİNDEKİLER

Gece Gelen Salyangoz 11

Ağaşon 21

Şuayip 33

Behiye Hanım'a Hatıra Taşıyan Sincaplar 43

Gazella Gazella 53

İstasyon 59

Telaş Bandosı 71

Her Şarkıyı Çalan Bando 81

Gece Gelen Salyangoz

Rahmetli dedem Ersin Ali'nin dedesi Ali Fevzi Efendi'nin hikâyesi, ailemiz içerisinde eşi benzeri bulunmayan tuhaf bir ağırlığa sahiptir. Her yıl mayıs ayının ilk cuma gecesi ruhuna Yasinler okutulur, ihtiyaç sahipleri türlü hediyelerle sevindirilir, duaya gelenlere külahlar içerisinde akide şekerleri ve güllü lokumlar ikram edilir, lokması dökülerek Horhor Çeşmesi'nin hemen yanına kurulan tezgâhlarda dağıtılır. Yüz yıl önce ölüp gitmiş biri için toplanan bunca dua fındık kabuğunu dolduracak kadar karşılık bulur mu bilinmez; yine de köklü bir aile geleneği olarak süren bu çabanın her ne olursa olsun unutulmaması istenir.

Ali Fevzi Efendi'nin ölmeden önce yazdığı mektup, ailemizin üzerine yüklenen bu vebalin asıl kaynağına işaret eder.

Büyükdedem, 1887 yılının Şubat ayında bileklerini kesmek suretiyle intihar eden, bu sırada da ölüm hissini kâğıda dökerek son anlarını geride kalanlarla paylaşan Osmanlı aydınlarından Beşir Fuad'ın ardından İstanbul'da baş gösteren intihar salgınından nasibini alanlardandır. Ancak onun-

kisi göz göre göre başına ördüğü çorapların bir neticesi olarak yakasına yapışmıştır ki kendisi de bunu son mektubunda derin bir pişmanlıkla ifade eder. Zira ahiretini yakan her kul gibi cehennem dibine gideceğini ve kıyamet gününe kadar yanacağını bilmektedir. Bunun hesabını nasıl vereceğini kestiremediği için de, ölüm anında yazdığı son mektupta geride kalanlardan her yıl ruhuna mevlid okutmalarını, garip gurabayı sevindirmelerini istemiştir. Böylece Allah'ın verdiği canı kendi iradesiyle sonlandırma gafletinin büyük günahını bir nebze de olsa hafifletmeyi, pişmanlığını tüm samimiyetiyle yaradana ulaştırmayı düşünmüştür.

Mektubunda yazılanlar uzun yıllar boyunca vasiyet olarak algılansa da ne yazık ki işin aslı pek de öyle değildir. Sağlığında da her işe karışmayı üzerine vazife gördüğü için bu huyundan ölürken de vazgeçmemiştir. Onlar da sırf korkularından tam 134 yıldır bu vasiyet görünömlü görevi yerine getirmeye, herhangi bir eksikliğe yol açmamaya, bu tuhaf geleneği kuşaklar boyunca sürdürmeye gayret etmişlerdir. Çünkü herkes gibi onlar da bilirler ki Ali Fevzi Efendi'nin cinleri onun ölümünden sonra sahipsiz kaldıkları için boşlukta dolanıp durmakta, en ufak bir marazda insanlara musallat olmak için pusuda beklemektedirler. Bunlar da mektubunun en önemli bilgileri olarak düşölen notlar arasındadır ve Ali Fevzi Efendi'nin bileğinden akan kanla yazılmıştır. Allah günahlarını affetsin.

* * *

O yıllarda Eminönü'nde terzihane işleten büyükdedem Ali Fevzi Efendi, Çağaloğlu Yokuşu'ndaki evinin odasında gece yarısından sabahın ilk saatlerine kadar kandil ışığında yazı yazan karşı komşusu Beşir Fuad'a musallat olmaya karar vermiş. Çünkü bu şahıs sabah namazlarını eda etmiyor, herkesin işine gücüne gittiği en bereketli saatlerde kan-

dili söndürüp doğrudan yatağa devriliyormuş. İbadetini aksatanların günahı sanki kendisine yazılıyormuş gibi sinirlenen büyükdem, çarşı esnafıyla sohbet ederken adını sanını vererek Beşir Fuad'ı olacak olmayacak her yerde ispiyonluyormuş. En sonunda dayanamayarak yeminini bozmuş ve bir gece cinlerinden yardım isteyerek bu işin eğrisini doğrusunu öğrenmeye, aklınca karşı komşusuna büyük bir ders vermeye karar vermiş. Merak insanı mezara sokar diyen her kimse boşuna dememiş. Ali Fevzi Efendi, tutulduğu bu merak yüzünden hem kendi başını yakmış hem de bir yığın günahsız insanın ocağına incir ağacı dikmiş. Zaten kayış da ondan sonra kopmuş diye dilden dile anlatılır durur.

Büyükdemin ilk icraati, karşı komşusunun gözünü korkutarak secdeye kapanmasına vesile olmakmış. Sözde cinler Beşir Fuad'ın odasını ziyaret edecekler, o yazısını yazarken etrafta ne var ne yok hepsini yerle yeksan ederek ortalığı velveleye vereceklermiş. Cinler isteneni yaparak tarife uygun korkuyu odaya salmışlar salmasına. Ancak beklenen etki ne hikmetse karşılık bulmamış. Beşir Fuad, etrafındaki eşyalar sağa sola devrilirken hiç istifini bozmamış. Yalnızca masanın üzerine dökülen mürekkep hokkasını kaldırmış, lekeli kâğıdı yenisiyle değiştirdikten sonra işine gücüne kaldığı yerden devam etmiş.

Cinlerle olan münasebetini haftada iki güne çıkaran büyükdem, iyice zıvanadan çıkarak bütün zamanını bu işe harcamaya başlamış. Hatta öyle ki bazı namaz vakitlerini kaçırdığı bile oluyormuş. Binbir tövbe ile unuttuğu namazları kaza ederek Allah'a yakarıyor, ibadetlerini aksatan bir faniyi Hak yoluna geri döndürmek için çabaladığının altını çiziyormuş. Beşir Fuad'a bu tür korkuların işlemediğini anlayınca da aklına yeni bir fikir gelmiş. Bu sefer cinlerinden karşı komşusunun sabahlara kadar önünde duran kâğıtlara neler yazdığını öğrenmelerini istemiş. Bir çeşit muhbirlik yani. Olur mu olur, diye